

VZKŮŠENÍ PÁN?

Převod materiálu
Pavel Klinecký

Ž 16,8+10 Hospodina stále před oči si stavím, je mi po pravici, nic mnou neotěse. Neboť v moci podsvítí m
? neponecháš, nedopustíš, aby se tvůj věrný octl v jám?

Liturgické čtení-J 20,1-3

KLÍČOVÉ POJMY, DOBOVÉ A TEXTOVÉ SOUVISLOSTI

– **povaha zprávy o vzkůšení**– opět slyšíme zvěst v podobě příběhu. Nejde ovšem o reportáž, o popis situace přímého účastníka příběhu, že by autor seděl někde „za bukem“ u hrobu a popisoval události, jak je viděl. Nejde ani o neutrální svědectví nezájímavého pozorovatele. Máme před sebou zvest svědků, kteří zvou k víře (J 20,31). Příběhy a řeči jsou koncipovány promyšleně tak, aby čtenáři porozuměli významu Ježíšova příběhu a byli přizváni k společenství víry. Evangelista Jan zdrazňuje jiné motivy a příběhy než ostatní evangelisté, protože se mu zdá, že posluchači v jeho sboru tak lépe porozumí, o čem je vlastně řeč. Proto smíme říci, aniž bychom Ježíšův příběh zlehčili, že Jan přepracovává a dotváří některé motivy i příběhy. Jan není první, kdo takto přetváří – veden prorocko-zvestovatelským záměrem, podobně Lukáš přetváří příběh o „křížové cestě“, a též slova na kříži. Autoři/mluvčí byli vedeni prorockou snahou po konkrétní zvesti, která by zasáhla posluchače – proto vykreslují Ježíšův příběh odlišným způsobem od svých jednotlivých předchůdců. Nevedla je touha po originalitě, ani nechtěli napsat „životopis Pána“ – lepší a důkladnější než předchůdci –, nýbrž svým svědectvím zvali a zvou k víře.

Výchozí situací jednotlivých příběhů je rezignace, bezradnost, strach a smutek. Ty ovládají povelikonoší společenství. Zpráva o vzkůšení a blízkost Vzkůšeného vpádají do této situace nečekaně, budí zmatek a bázeň, šokují a zároveň se stávají zdrojem nového očekávání, radosti, pokoje a nového zmocnění ke službě. Skrze víru oslovených tak přichází ke slovu mnohé z toho, co Ježíš zvestoval a dosvědčoval. Jeho příběh přestává být příběhem pouhého uřitele (Mistra). Stává se příběhem Pána, tedy příběhem rozhodujícím v nejhlubším, posledním, definitivním slova smyslu.

Janovo vyprávění o události velikonočního jitra má svoje specifické rysy. Jan starší podání (ženy u hrobu) přepracovává tak, aby vyniklo, čím nás událost velikonočního jitra oslovuje a čím ne, a především, v jaké poloze k ní nalézáme přístup – v poloze otevřenosti a sebevydanosti. Proto jsou události vzkůšení oslovení milovaný uředník a pláčí Marie, zatímco Petr(u) Jana představitel instituce církve a autoritativského rozhodování o pravdě) odchází, aniž mu co došlo.

– **když ještě byla tma** (J 20,1) – příběh se odehrává v šeru, kdy ještě není nic jasné. Ještě panuje nejistota a strach. Neví se, že se stalo něco, co zásadním způsobem mění celou velkopáteční situaci. Přesto jakési „obtisky události vzkůšení“ uvádí Ježíšovy blízké do pohybu. Zatím, bez „světla“ zvesti, je to ovšem jen chaotické pobíhání „potm“.

– **vidění** (viz v.1.5.6.8.12.14.18) – zmínky o „optickém“ kontaktu s událostí velikonočního jitra dávají dynamiku celé 20. kapitole. Samotný pohled na „stopy události vzkůšení“ – odvalený kámen, prázdná a uklizená hrobka – ještě nevyvolá víru, daleko spíše umocní velkopáteční bezradnost, zmatek a smutek Ježíšových uředníků a přátel (Petrovi nic nedojde, Marie propadne panice a nakonec pláče). Jediný „milovaný uředník“ – tedy jakýsi „prototyp“ víry bezpředsudkové, ba důvěrné spřízněné s polohou a cílem

Ježíšova posláni – vyvodí z Mariiny zmatené zprávy a následného pohledu na uklizenou hrobku p?im??ený záv?r (v.8). Ostatní pot?ebují **uslyšet** velikono?ní **oslovení** (v.16-17). To se také má stát posta?ující formou k p?edávání události velikono?ního jitra“ celý p?íbh postupn? sm??uje k tomu, že Vzk?íšeného je pot?eba zv?stovat a ne prohlížet. Vypráv?ní už tedy p?edjímá záv?re?né velikono?ní blahoslavenství (20,29).

– **Mariina zpráva u?edník?m** (v.2) je jakýmsi evangeliem naruby (ukradli nám Pána). Ježíšovo t?lo je pry? – to znamená další starost na obzoru. Druhá zpráva u?edník?m (v.18) – dosv?d?uje, že Ježíš byl vzk?íšen. Marie zv?stuje p?íbh, nikoliv pou?ku (v. 18 nazna?uje, že vypráv?la svými slovy p?íbh, který evangelista zpracoval ve v. 11-17). Zv?stuje u?eník?m, Petrovi a dalším. Jan tak p?ipomíná, že sv?dectví o vzk?íšení není ohrani?eno a zajišt?no jen institucí apoštol?.

– „Marie!“ (v.16) – zv?st o vzk?íšení není osobní definice, náboženská ?i dogmatická pou?ka. Je to slovo, které zasahuje bytostn?, osobn?, a tak ?lov?ku (i spole?enství víry J 20,19) otevírá možnost ú?asti na p?íbh hu spáasy. U zrodu víry stojí oslovení, nikoli vid?ní. Víra vyvolaná tímto pastý?ským oslovením (sr. J 10,3.27) pak iniciativn? p?edává velikono?ní zv?st (v.18).

nedotýkej se mne (v.17) – Vzk?íšený „není k mání“ ani našim smysl?m ani našim cit?m ani našemu náboženskému rozpoložení. Nelze se s ním setkat „fyzicky“, tak jako s pozemským Ježíšem. Nejde se ho dotknout, nelze ho nezávazn? vnímat, nelze ho „nafilmovat“ a p?edvád?t – lze v n?j pouze v??it. Pat?í k Otci – a my „jen“ m?žeme zaslechnout (a uposlechnout) jeho pozvání k ví?e.

ÚSKALÍ TEXTU

– Nesnažte se p?íbh fundamentalisticky za?adit do ?asových proluk, které jakoby zbývají ve vypráv?ních p?edchozích t?í evangelist? (nap?., že se to stalo poté, co šly ženy k hrobu a pod.). Starší d?ti, které znají markovskou verzi p?íbh (Mk 16,1-8) m?žete nechat porovnat p?íbh?hy a hledat rozdíly i spojitosti. Na rozdílech m?žete d?tem názorn? vysv?tlit, že evangelium není strohý popis, ale kázání, které zv?st o Ježíši „poponáší“ z minulosti do sou?asnosti: Jan káže na „synoptický text“ (synoptikové jsou Marek, Matouš a Lukáš).

– d?ti jsou zvyklé orientovat se na tom, co vidí (zvl. v televizi). to, co lze spat?it, jakoby už samo sebou neslo záruku pravdivosti, v?rohodnosti. Je proto t?eba výslovn? upozornit ?i zp?sobem vypráv?ní odlišit, že velikono?ní víra roste z oslovení. Už rozdílná reakce Marie Magdaleny, Petra a milovaného u?edníka na prázdný hrob napovídá, že s **diváckým p?ístupem** tady nepo?ídíme.

– nezaml?ujte, že s Petrem prázdný hrob ani nehnul. Je pot?eba ovšem dodat, že Petr je u Jana – zvl. v 20. a 21. kap. jakýmsi prototypem víry, institu?n? a autoritá?sky založené. Tenhle p?ístup se ovšem, podle Janova mín?ní, se skute?nou vírou mívá.

– nap?tí mezi „vid?ním“ a „slyšením“ události vzk?íšení dostává v sou?asn? době úpln? jiné dimenze, než v jakých uvažuje Jan. Evangelista staví hráze touze po zázraku, který p?esv?d?í, aniž by ?lov?k u?inil riskantní krok víry. Dnes jsme sv?dky toho, že se totáln? prom?nil zp?sob p?edávání informací: zatímco pro starov?k a st?edov?k bylo v ur?itých kulturách a spole?enstvích typické slyšení a naslouchání, pro novov?k zapsání a p?e?tení (viz knihtisk), pro moderní dobu nafilmování a promítání (dokumentaristika, zpravodajství, film). Je proto pot?eba d?ti (zvl. starší – viz motivace) upozornit, že evangelijní vypráv?ní nechce sloužit naší bujn? p?edstavivosti, ani jako filmový scéná?, ale chce p?edevším **oslovit**.

POM?CKY

obrázek k?es?anského a židovského h?bitova; obraz s tématikou Noli me tangere (=nedotýkej se mne), nap?. od Fra Angelica (J.Pijoan, D?jiny um?ní, 5.díl s.194). M?žete ukázat, že malí?ovi nešlo o vn?jší efektnost.

Obraz je na první pohled „klidný“ až „šedivý“ a přece z něj lze vyčíst, o jak napínavou událost jde.

MOTIVAČNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBĚHU

Otázka pro mladší a střední školní věk

– chodíte na hřbitov? S kým? Vzpomínáte přitom na někoho? Co se všechno na hřbitov dělá? Máte u vás hezky upravený hřbitov? (u některých vesnických sborů, ale i městských sousedí hřbitov hned s kostelem)

Otázka pro starší školní věk

Kdybyste si nějaký biblický příběh mohli pustit v televizi nebo poslouchat v rádiu, čemu byste dali přednost? Proč? V čem je přednost a v čem úskalí toho kterého způsobu předávání?

6. OSNOVY VYPRÁVĚNÍ

a) poznámky a osnova pro mladší školní věk:

– u mladších se můžete zastavit u apoštola Petra a trochu ho zvýraznit. Upozorníte, že téměř všichni učení respektovali Petra jako vůdce a autoritu, proto mu druhý učedník dal u hrobu přednost, a přece nic nepochopil a musel čekat dál – kdežto milovaný učedník představuje živou víru, která bere vážně Krista.

I. Motivace – Marie Magdaléna zabloudí k hrobu a vyděsí se

II. Běží za učedníky a vypráví, co zjistila

III. Dva učedníci běží k hrobu

IV. Rozdílná reakce Petra a milovaného učedníka

V. Marie Magdaléna pláče před hrobem, andělská otázka

VI. Ježíšovo oslovení

VII. Marie poznává Mistra

VIII. Ježíšův zákaz dotyku a pobídka ke zvěstování

IX. Magdaléna vypráví příběh – zvěstuje

b) poznámky a osnova pro střední a starší školní věk

– rozdíl mezi nasloucháním a viděním můžete strašim naznačit pomocí prokreslení motivu o Marii Magdaléně, která nejprve Ježíše nepoznává, a teprve po oslovení ho rozpoznává – o nefotografovatelnosti situace, o úloze výtvarného zpracování výjevu malířem, který využívá výtvarné prostředky a jen naznačuje své chápání příběhu – filmové zpracování má nevýhodu, že děti ho berou jako dokument

I. Motivace – Marie Magdaléna vypráví příběh o tom, jak zabloudila ke hrobu a vyděsila se

II. Běžela za učedníky a vyprávěla, co zjistila

III. Dva učedníci byli zprávou překvapeni a rozbíhali se ke hrobu, předháněli se

IV. Rozdílná reakce Petra a milovaného učedníka, Petr nic nechápe, milovaný učedník uvěřil

V. Marie Magdaléna znovu přišla ke hrobu a pláče před hrobem

VI. Andělská otázka – a Magdalénina nevěstí odpověď

VII. Překvapivé setkání s neznámým, v němž Marie Magdaléna nepoznává Ježíše

VIII. Ježíš se ptá proč pláče, a ona ho považuje stále za neznámou osobu

IX. Ježíš plačící ženu oslovuje jejím jménem a Marie Magdaléna ho poznává

X. Ježíšův zákaz dotyku a pobídka ke zvěstování

XI. Magdaléna vypráví příběh – zvěstuje

VYPRÁVĚNÍ

I. MOTIVACE

Představte si nějakou knížku, kterou máte rádi. Budete mít možnost číst knížku nebo vidět film – tentýž příběh. Co si vyberete?

Víte, jaký je rozdíl mezi knížkou a videem? Film: to je videokazeta, v ní magnetický pásek s všelijakými elektromagnetickými signály. Zastržíte kazetu do přístroje a ten vám magnetický kód „přeloží“ do přesného obrazu i zvuku. Tím přístrojem je videopřehrávač.

Knížka: to jsou stránky papíru s všelijakými písmenky. Knížku taky zastržíte do přístroje a ten vám písmenkový kód „přeloží“ do obrazu i zvuku. Tím „přístrojem“ je vaše hlava. Zatímco obraz na videu je přesný, pro všechny stejný, protože k vám přichází zvuk, z monitoru, obraz z knížky má každý trochu jiný. Takový obraz ale je přesvědčivější, protože k vám přichází prostřednictvím vaší hlavy. Přemýšleli knížku, jsme víc „uvnitř“ příběhu, příběh se nás víc týká, jako přenášeli do něho nějak patříme.

Co je lepší? Číst knížku nebo vidět film? Film je přesnější, knížka zas přesvědčivější – pro toho, kdo umí číst. Když se lidé víc dívají na video nebo DVD a málo čtou, je to škoda, protože „přístroj“, který máme od narození a nemusíme jej kupovat (naše hlava), trochu rezaví. A biblický příběh – má být přesnější nebo přesvědčivější?

II. CO UVIDĚLA MARIE MAGDALÉNA POPRVÉ A K ČEMU JÍ TO BYLO

Vidět a rozumět není totéž. Ne všemu, co vidíme, rozumíme; ne všechno, co nevidíme, o čem jenom slyšíme nebo přemýšlíme, je nedůležitý. Podívejte se na ty tři obrázky vlevo – co je na nich? Někdo vidí kalich, někdo mluvící hlavy, někdo kříž, jiný okno, někdo hvězdu, někdo rozbité zrcadlo. Oči jsou přesné, ale jen „vidí“, nemohou říci, že „vidí“.

Příkladem v tom je Marie Magdaléna třetí den po ukřižování Ježíše. Běží k hrobu, ještě za tmy, kdy není úplně dobře vidět. Co vidí? Kámen odvalený od hrobu. Hrob, to byla malá jeskyně, vyhloubená ve skále, zakrytá kamenem, který hned tak někdo nemohl sám odvalit. Kámen měl zakrývat hrob, aby nikdo nemohl dovnitř, natož ven. Když Marie Magdaléna přišla k Ježíšovu hrobu, kámen hrob neuzavíral. To Marie viděla.

Viděla, ale nerozuměla. Co vidí, Marii jen poleká. Ježíš je přece mrtvý v hrobě, hrob má být zavalený kamenem. A teď Marie vidí něco úplně jiného! Proto běží k učeníkům, ještě že je měla! Ještě že měla s kým se nejen rozdělit o to, co viděla, ale měla s kým se poradit, měla s kým se k hrobu vrátit – třeba pak nejen uvidí, nýbrž i porozumí! Marie běžela ke dvěma učeníkům. K Petrovi, ten byl nejstarší, vždycky platil tak trochu za představitele a mluvčího učeníků, a ještě k jednomu. O něm Janovo evangelium mluví několikrát jako o tom, „kterého Ježíš miloval“. Víme, že Ježíš měl rád všechny apoštoly i všechny lidi. Ale tehle učeník měl k Ježíšovi zvlášť láskyplný vztah, bezmeznou důvěru. Spoléhal na něho úplně a ve všem. To byla pravá kristovská láska.

III. CO UVIDĚLI PETR A MILOVANÝ UČENÍK A K ČEMU JIM TO BYLO

K hrobu teď běží Petr a ten druhý učeník. A teď vám budu číst doslova biblický text, poslouchajte, co tam o tom příběhu píše Janovo evangelium: „Oba dva běželi, ale ten druhý učeník předběhl Petra a byl u hrobu první. Sehnul se a viděl tam ležet lněná plátna, ale dovnitř nešel. Po něm přišel Šimon Petr a vešel do hrobu. Uviděl tam ležet lněná plátna, ale šátek, jímž ovázali Ježíšovu hlavu, neležel mezi plátny, nýbrž byl svinut na jiném místě. Potom vešel dovnitř i ten druhý učeník, který přišel k hrobu dříve; spatřil vše a uvěřil.“ (J 20,4-8)

Všimli jste si toho „závodního“? Když se budeme podívat na něco neuvěřitelného, vždycky je to trochu závod, kdo to uvidí. U hrobu je první ten milovaný učeník. Ne že by měl rychlejší nohy, Janovo evangelium chce spíš ukázat, že dříve porozumí ten, kdo má k Ježíšovi onu bezmeznou důvěru. Ale milovaný učeník se před hrobem zastaví a dá přednost Petrovi. Petrovi řekl kdysi Ježíš: „Ty jsi Petr, to znamená skála, a právě na víře pevně jako skála bude stát církev.“ Druhý učeník v Petrovi cítí představitele a mluvčího učeníků. Do hrobu tedy vchází první Petr a vidí – že nic nevidí. Prázdný hrob, tlo pryč, zůstala jen plátna, do nichž bylo tlo

zavinuto. Petr to vidí – a nic. Pak vešel i druhý u?edník. Uvid?l totéž co Petr, nic víc, tedy nic moc. Ale ten druhý, milovaný a milující u?edník – uv??il.

Když dva vidí totéž, není to totéž. Jak to, že Petr nerozum?l, co se stalo, a druhý u?edník ano? Jaký byl mezi nimi rozdíl?

Pak se oba u?edníci vrátili dom?.

IV. CO UVID?LA A USLYŠELA MARIE MAGDALÉNA PODRUHÉ A K ?EMU JÍ TO BYLO

Marie stála p?ed hrobem a plakala. Když se znovu podívala dovnit?, uvid?la dv? postavy, celé v bílém. Postavy najednou promluvily: „Pro? plá?eš?“ Marie jim rychle vypov?d?la celý smutek. Nejenže Ježíš je mrtev, že byl nespravedliv? popraven, vlastn? zavražd?n; ješt? ani po smrti nemá klid. N?kdo ukradl jeho t?lo, Marie neví kam. Postavy neodpov?d?ly. Ale za chvíli?ku uvidíme, že p?ece jen byly posli dobrých zpráv. Mimochodem, víte, jak se ?ekne ?ecky „posel“? „Angelos“, od toho je ?eské „and?l“. I když v?bec nevíme, kdo to byl, byli to poslové, and?lé. Marie je vid?la, a vid?t neznamená vždycky rozum?t. Ale Marie je také slyšela a otázka and?l? znamená hluboký p?ed?l v p?íb?hu: „Pro? plá?eš, Marie, je d?vod k plá?i?“

Pak se Marie obrátila a uvid?la další postavu. To je zahradník, usoudila, kdo jiný by mohl být v tuto dobu na tomto míst?? Najednou Marie slyšela, že zahradník na ni promluvil. Zeptal se jí úpln? stejn?, jako p?ed chvílí and?lé: „Pro? plá?eš?“ A p?idává: „Koho hledáš?“ Marie vysloví své p?ání najít t?lo Ježíšovo. Víc si p?át nem?že, to je to jediné, co po Ježíšovi zbylo.

Na tuhle prosbu zahradník neodpoví – jako ti and?lé. Místo toho uslyší Marie z jeho úst – své vlastní jméno. „Marie!“ Obrat v p?íb?hu, který za?aly postavy v bílém, se dovršuje, Marie za?íná rozum?t. To je Pán! Ten zahradník není zahradník, to je sám Uk?ižovaný! To znamená, že není mrtvý, když mluví, je vzk?íšen!

Marie vid?la prázdný hrob – a nic, podobn? jako Petr. Vid?la svinutá plátna, p?vodn? ur?ena k zabalení t?la, t?lo nikde – a nic. Vid?la bílé postavy, and?ly – a nic. Až když postavy Marii oslovily, za?ala rozum?t. Pak vid?la zahradníka – a nic. Až když nejen vid?la, nýbrž slyšela, jak promluvil, porozum?la, že mluví vzk?íšený Pán. P?ímo k ní, na ni mluví!

Tak se zjevuje Vzk?íšený. Co vidíme, není vždy pr?kazné a jednozna?né. Když se zjevuje Vzk?íšený, je pot?ebí slyšet vlastní oslovení. „Marie!“ „Jane, Pet?e, Gábino, Kláro, Jirko, Lucko!“

IV. CO MARIE UVID?LA A USLYŠELA, CO PROŽILA, NENECHÁ SI PRO SEBE

Marie Vzk?íšenému ?ekne jen jedno slovo. „Mist?e!“ Osloví ho jako d?ív. Pak už mluví jen Vzk?íšený. „Nedotýkej se mne“, uslyší Marie, jako by Vzk?íšený ?íkal ´nem?žeš m? osahat, m??it, vážit ani fotografovat, m?žeš m? pouze naslouchat´.

Pro Marii celé toto setkání znamenalo obrovskou zm?nu. Ten, který byl mrtev, není mrtev. Žije. Ten, který už byl jen minulost a vzpomínka, je p?ítomnost a dokonce budoucnost! Vždy? sám ?íká Marii „vystupuji k Bohu, Otci svému i vašemu“. Ješt? za tmy byla Marie plná smutku, beznad?je, bolesti. Te? je všechno jinak. Už má zase pro co žít, už zase ví, že to, co u?il Ježíš, je pravda, už zase ví, že jeho slovo je na v?ky (1Pt 1,25), že Ježíš Kristus je cesta i pravda i život sám. (J 14,6).

Až bude mít Marie p?íšt? pocit, že život za nic nestojí, že nic nemá cenu, že všechno stejn? skon?í špatn?, vzpomene si na tu chvíli p?ed tím, než promluvili ti and?lé v bílém. Na tu chvíli ve tm?, kdy pro slzy nevid?la, i když koukala. A pak si p?ipomene ten obrovský p?elom, tu zm?nu, která nemá obdoby – z beznad?je nad?je, ze smutku radost, z nesmyslu smysl. A bude v?d?t, že Pán byl vzk?íšen a nic to nezm?ní.

MODLITBA

Pane náš, máme velikou radost, že ty, který jsi prožil všechnu bolest, kterou známe i my, jsi vstal z mrtvých. Že ty, který jsi prožil i umírání a smrt, jsi tak ukázal sílu i slabost smrti. Že ty, kterému žádná z našich starostí není cizí, jsi v nich s námi. Máme velkou radost z dnešního poselství. Prosíme, ať si na něj vzpomeneme, až nám bude špatně nebo ještě hůř. A prosíme, ať se o to dnešní poselství umíme rozdělit s druhými. Amen

PODNETY PRO ROZHOVOR

- kam chodí u vás v obci víc lidí v neděli – do kostela, nebo na procházky na hřbitov?
- myslíte, že by setkání Ježíše a Marie Magdaleny šlo natočit na video a pouštět v televizi jako reportáž?
- slyšeli jste, že český biblista J.B.Souček říkal, že vzkříšení je „nefotografovatelná událost“? Co myslíte, že to znamená? (že je to jako s odvrácenou stranou Měsíce, která je ze Země také nefotografovatelná, takže když zhotovíme správné přístroje – raketu, speciální přístroje a speciální fotoaparáty – tak nakonec vytvoříme fotku odvrácené strany Měsíce a také Vzkříšeného?) – o kterých záležitostech lze jen vyprávět a vyprávěním naznačit, o co vlastně jde. (V jakých oborech lidské činnosti lze toto rozpoznání metodologicky využít?)
- zkuste charakterizovat jednotlivé postavy: jaké asi byly postavení v církvi? (presbyter, kurátor, nefunkční, senior...)
- přečtěte si texty dvou velikonočních písní: Stál jsem v tu dobu (NP 90; S 309) a Buď tobě sláva (EZ 346, NP 1). Kterou z nich by si spíše mohly zazpívat postavy z dnešního příběhu?
- kde se setkáváme také ze zákazem „nedotýkat se!“? Jaký je důvod tohoto zákazu na těchto místech, jaký v evangelistův vyprávění?

Odkaz na pracovní list

[V4 Vzkříšení Pán](#)

Odkaz na píseň

[Kristus je má síla \(BTS93\)](#)

[Pán z mrtvých vstal, na sebe vzal všechno](#)

[Vítezi k počtu zpívejme, vlebme jej hned zrána](#)

[Šly zrána ke hrobu](#)

[Stál jsem u hrobu \(Stál jsem v tu dobu\) \(SV309\)](#)

[Buď tobě sláva, jenž jsi z mrtvých vstal](#)

Katechetické cykly

[Pozvání na cestu Starý zákon 1](#)

Téma

[Velikonoce](#)

Biblický odkaz (kat)

[Jan 20,1–18](#)